

Universitätsbibliothek Paderborn

Maximi Tyrii Dissertationes

Maximus <Tyrius>

Lipsiae, 1775

XXVIII. 12. Omni sermonum voluptate maiorem esse eam, quae ex philosophia percipitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51022](#)

ΛΟΓΟΣ ΚΗ.

"Οτι πάσης τῆς διὰ λόγων εὐφροσύνης ή διὰ φιλοσόφων λόγων ἀμείνων.

Διηγεῖται "Ομηρος περὶ Ὀδυσσέως, ὅτι χήτει νεκρὸν σχεδίας πλέων, χειρῶνος ἐπιγενομένης, σκλασθείσης τῆς σχεδίας^a, νηχόμενος ὑποβαλλόντος αὐτῷ κρήδεμνον τῆς Λευκοθέας, ἐμπεσώντος εἰς τὴν Φαικινῶν γῆν, ἵκετεύσας Βασιλικὴν παρθένον, κομιζόντος ὑπὸ αὐτῆς εἰς τὸ ἄσυ, τυχῶν αἰδῆς παρ' Ἀλκινόης, καὶ νωνεῖ τῆς ἐξίας τοῖς Φαιάκιοις ἀρίστοις, καὶ μετὰ τὴν ἐνάρχεται τῶν πρὸς τὸν Ἀλκινοον λόγων ὠδί παρ' Ἀλκινοῖς Βασιλεῦ^b, καλὸν μὲν ἀκέσιν ἀοιδῆς ἀγαθός,

DISSEERT. XXVIII.

Omnī sermonum voluptate maiorem esse eam, quae ex philosophia percipitur.

Refert Homerus, Vlysses, cum nauem non haberet, ratem sibi extemporaneam, qua nauigaret, confecisse; quae cum in subito exortae tempestatis dissiparetur, accepisse a Leucoroe vittam, qua innixus nauigare coepit, donec tandem Phaeacum terram appulit; ubi regis filiam inuenit, a qua precibus sibi hoc impetravit, ut ab ea in urbem deduceretur, Alcinoum regem sibi propitium haberet, contubernio ab eo iuxta ac Phaeacum primates exciperetur, tandemque orationem ad regem habet, cuius hoc fere est initium: Evidem res pulcherrima est, rex Alcinoe, praestantem, qualis hic est, audire citharē dum

exuens vestes, quod palaestris proprium est, ut πλανάμενον Academiae, et εὐωχάμενον conniuui. Lucianus de Parasit. p. 263. τίς ἐν παλαιστρᾷ φιλόσοφος ἢ δύτῳ ἀποδὺς, ἀξιος συγκριθῆναι παρασίτῳ σώματι; ubique occurrit. M.

Sectio a.

^a Σκεδασθείσης τῆς σχεδίας.] Vulgo σκεδασθείσης, pro qua

voce κεκαθείσης vel σχεδία reposuit H. Stephanus. At Reg. et Harl. σκεδασθείσης, quod reūtum; ac ita Schottus ex conjectura.

^b Ἀλκινοῖς Βασιλεῦ, etc.] Versus, ad quos Maximus respexit, exstant Odyss. 1'. 2. seqq. Omnino vide doctissimum Dupertum Gnomol. Homer. p. 194 C. T.

χρόνος, τὴν τέχνην θεῖος. Τί γὰρ εἴη χαριέσερον^c τέλος δήμως εὐθυμεμένων· καὶ δαιτυμόνων οἶκοι, ὡδῆς ἀκροωμένων, καθημένων ἐξῆς· καὶ τραπέζης ἀφθόνως, καὶ κρατῆρος μετά; Ἐρωτῶ δὴ τὸν Ὀδυσσέα· Τί ἡγή^d εἶναι τὴν εὐφροσύνην, ὡσιοφώτατε ἀνδρῶν; τραπέζαν μετὴν ποτεῖν καὶ στέψ, καὶ κρατῆρα πλήρην, καὶ οἶνον διαχεόμενον, καὶ ἐπὶ τάπτοις ἀδοντα ἀοιδὸν, οἷς ἐκεῖνος ὡδᾶς ἦδεν.

Νεῖκος Ὀδυσσῆος^e καὶ Πηλείδεω Ἀχιλῆος^f
ἢ αὖ κοιλον ἵππου, ἐνθα εἰσδύντες οἱ ἄριτοι τῶν Ἑλλήνων, εἰς τὸ ἄδυτον εἰσενεχθέντες, προχυθέντες τῷ ἵππῳ^f,
μεθύσσοντες ἐπιθέμενοι, εἶλον τὸ ἄδυτον;

Τάπτο τί^g σοι κάλλισον ἐνὶ φρεσὶν εἰδεταί εἶναι;

dum. Quid enim sperari in vita possit beatius, quam summam populi hilaritatem; longumque domi spectare conuiuarum ordinem, quos omnes cantus delectat; quam mensam probe instructam, plenos vini calices? Mihi ita libeat interrogare Vlysses: Evidem scire ex te velim, vir sapientissime, quid voluptatem voces? mensamne carnibus ciboque plenam, plenum calicem, magnam vini copiam, et, ne quid defit, citharoedum, qui eodem, quo ille, modo,

Et Laertiadae magni et certamen Achillis,
aut equum concavum canat, quo in urbem deferuntur Graecorum principes, quam vino sepultam inuadunt?

Hoccine prae cunctis adeo tibi dulce viderur?

2. Nae

[c Τί γὰρ εἴη χαριέσερον] Puto
dū deesse: τί γὰρ ἀνείη χαριέ-
σερον τέλος δήμως εὐθυμεμένων, καὶ
δαιτυμόνων οἶκοι, ὡδῆς ἀκροωμένων
etc. ita distinguendum. Caete-
rum quod Homerus dicit ἀνὰ
δώματα, Maximus videtur ef-
ferre per οἶκοι: num recte et
accurate? Quae sequuntur,
Ἐρωτῶ δὴ τὸν Ὀδυσσέα etc.
adumbrata sunt ex tertio Pla-
tonis πολιτείας, p. m. 170. vbi
Socrates improbat hanc Vlyxis

vel Homeri sententiam, utpote
Temperantiae nocuam. M.

[d τί ἡγή] Vulgo τί ἡγεῖται.
At uterque codex τί ἡγεῖ, quo
modo Reg. constanter pro ἡγῆ.

[e Νεῖκος Ὀδυσσῆος] Odyss. Θ'. 75.

[f προχυθέντες τῷ ἵππῳ] Vulgo
προχυθέντες [δὲ] τῷ ἵππῳ. Vo-
culam, quam deleuimus, non
agnoscunt Mss. Vide Odyss.
Θ'. 514.

[g Τάπτο τί] Odyss. I'. II.
Ibid. Τάπτο τί σοι κάλλισον etc.]

D 3

Citat

β'. Δεινός τις εῖ, ὡ σοφώτατε Ὀδυσσεῦ, ἐπαὶ τῆς εὐφροσύνης δημωδεσάτης^h, οἵαν καὶ Βάρβαρον ἀνής ἐπαινέσαι, καὶ ἄρτι ἐκ Βαθυλῶνος ἦκαν, συνίθη πολυτελεῖ τραπέζῃ, καὶ οἶνῳ χεομένῳ πολλῷ, καὶ ὥδῃ αὐτοσχεδίῳ καὶ ταῦτα, ὡς Φῆς, ὑπεριδῶν παῖς ἄλλοις τῷ μελιτδέος λωτῷⁱ, καὶ τῆς Σειρῆνων φῶν. Μήποτε δὲν ἔοικεν τι "Ομηρος αἰνίτιεσθαι ἄλλο κρίτου, ή ὅποιον τὰ ἐπη λέγοις ἔτωσι ἀκάπταντι εὐθὺς". Τὸ γάρ τοι κειμένων σιτίων ἀμφιλαφῶν, καὶ σὺ πολλῷ, ταῦτα μὲν ἐπιθεῖναι ταῖς τραπέζαις, καὶ τὰ οἶνον τῷ κρατῆρι ἐγχέαι, ἐπαινεῖν δὲ τὰς δαιτυμόνας ἐν τοσαύταις ἥδοναις ἀκροωμένυς τῷ ἀοιδῇ σπεῖραι εὔσχήμονά τινα¹ ἔοικεν εὐωχίαν διηγεῖσθαι ἡμῖν, οἷα

2. Nae tu, sapientissime Laertiade, laudibus miris voluptem commendas nobis plane triuiale, qualemque barbarus aliquis, qui recens Babylone rediret, commendaret, ubi sumtuosas epulas, vini copiam, et vulgares eiusmodi cantuuncula mirari didicisset: tu, inquam, qui aliis in locis, ut narrare soles loti suavitatem, cantum Sirenum potuisti contemnere. Quare caue, ne aliud innuere Homerus velit, quam quod prima fronte indicare ipse versus videntur. Et mihi quidem videtur, quoniam mensas omni ciborum genere refertas, qui calices vini plenos, qui inter has omnes voluptates conuiuas etiam inducit, qui suauissimo cantu delectentur, honestiorem aliquam nobis voluptatem

Citat Lucianus in *Parasiito*, dex exhibuerit μὲν ἡδεος λογία, nec aliter Reg. et Harleian. Vide sis Odyss. l. 94.

Sectio β'.

b εὐφροσύνης [δημωδεσάτης,] Sic H. Stephani, Cosmique Pacci codices. At Reg. et Harleian. δημωδεσάτος, quod receptae lectioni praeferunt Heinrich. Immerito quidem, prout arbitror.

i μελιτδέος λωτῷ,] Sic optime Stephanus edidit, licet eius co-

k τὰ ἔπη [λέγοι] ἔτωσι ἀκάπταντι εὐθύς.] Vulgo τὰ ἔπη [λέγοντα] ἔτωσι ἀκάπταντι εὐθύς. Non lectionem Regii codicis admiramus. Quin et τῷ locum non praebet Harleian.

l ἀκροωμένυς τῷ ἀοιδῇ σπεῖραι εὔσχήμονά τινα] Vulgo distinguunt ἀκροωμένυς τῷ ἀοιδῇ, σπεῖραι εὔσχήμονά τινα etc. Nos inter punctio-

μιμήσοται ἀν τις νῦν σχων, μεταθεὶς τὰς ἡδονὰς ἀπὸ τῶν αἰσχίων ἐπὶ τὰ κοσμιώτατα, ἀπὸ τῆς γαστρὸς ἐπὶ τὰς ἀκοὰς ἢ ὅδε τῷτο ἀπόχεη^m, εὐωχεῖν τὰς ἀκοὰς εἰκῇ καὶ ἀνέδηνⁿ.

Αὐλῶν συείγγων τ' ἐνοπῇ^o,
καὶ ἀνθρώπων ὁμάδω, ἀλλὰ πάνταῦθα τέχνης δὲ
κατακοσμέσσης τὴν ἀκοῆς εὐωχίαν ἀξμονία δεξιᾶ.

γ'. Καὶ τις ἀν ἡμῖν ἡ ποιαύτη ἀξμονία γένοιτο;
Ἄγαπῶ μὲν γαῖς ἔγωγε τὴν ἐκ μελῶν ἡδονὴν^p προσιθ-
σαν τὰς ἀκοὰς, ἢ δὶ αὐλῶν ἐμπνεομένων, ἢ δια-

ptatem proponere voluisse; quam imitari debet vir sapiens, ut
voluptates a minus honestis partibus ad magis decora transie-
rat, a ventre ad aures videlicet: nisi fortasse ne hoc quidem
sufficere arbitris, ut temere aliquis et sine modo,

*Et tibiae atque tubae cantu,
hominumque strepitu aures detineat; sed hic ars requiratur
aliqua, quae certa quadam harmoniae ratione id agat.*

3. Verum enim uero cuiusmodi ea futura est? Nec enim
negare possum, quin et ipse summa cum voluptate audiam
haec omnia, siue tibiam inflet, siue lyram pulset aliquis,

punctionem pessimam, iuben-
tibus Harleian. et ipsa re, sus-
tulimus. Σπεδῇ valet μετὰ σπε-
δῆς, et ponitur ἐπιφρέματικῆς.
Vide sis etymologum in Ἀμαρτῆ-
ac Σπεδῆ.

m ἢ ὅδε τῷτο ἀπόχει, etc.] Subtile hic est mendum. Le-
gendum enim ἀποχεῖν et δεῖν,
quae dependent a superiori-
bus, et quorum Constructio
haec est: ἢ [ἴσοις διηγεῖσθαι] ὅδε
τῷτο ἀποχεῖν, ἀλλὰ πάνταῦθα δεῖν
τέχνης, etc. in Vulgata Lectione
nulla est connexio. Paulo an-
te, pro ἔσοις τι "Ομηρος scribe
ἔσοις τι. et pro οἷαν καὶ βάρεβαρος
ἔνη ἐπαινέσαι, mallem καὶ, pro-
pter τὸ ἐπαινέσαι. M.

n εἰκῇ καὶ [ἀνέδην,] Vulgo
ἀναίδην. Sed Heinlius et Schot-
tus merito reponunt ἀνέδην, id
enim postulat oratio. Vide
Suidam. Dion Chrysostomus
Orat. XXXI. p. 322. Ἐπειδὴ
λίαν κατακόρως καὶ [ἀναίδην] αὐτῷ
κέχεινται τινές. Scribe λίαν κατα-
κόρως καὶ [ἀνέδην.] Pariter ἀνα-
δην male pro ἀνέδην legitur apud
Eusebium H. E. VIII. 14. IX. 8.
et de Vita Constantini III. 58.

o Αὐλῶν συείγγων τ' ἐνοπῇ,]
Iliad. K. 13.

Sectio γ'.

p τὴν [ἐκ] μελῶν ἡδονὴν] Vul-
go τὴν τῶν μελῶν ἡδονὴν. Nos Mff.
obtemperamus, et noster paulo
post eodem modo loquitur.

λύγας κερομένης, ἢ δι' ἄλλων τῶν μαστικῶν ὁργάνων δυνα-
μένων χορηγεῖν καὶ ἐπιπέμπειν ἡμῖν προσηνές μέλος.
Δέδια δὲ, μὴ ταῦτα τὰ μέλη ἥδονὴν μὲν τινὰ ἔχοντα
κενχαρμένην ὑπὸ τῆς τέχνης καλῶς, ἀσημα δὲ ὄντα καὶ
ἄλογα καὶ ἄφωνα μηδὲν μέγα τῇ ψυχῇ εἰς εὐθρό-
σύνην συντελῆ⁹. Εἰ γάρ τις ἐθέλοι παραβαλεῖν τὴν
ἐκ μελῶν ἥδονὴν τῇ τῶν λόγων, ἐσίνοι ἀνὸν ὁ μὲν λόγος
στίσιος, τὸ δὲ μέλος ὄδματις ὡν τὰ μὲν εἰς ὑποτροφὴν
προσφορώτατα, ὄδμη δὲ, καὶ ἡ ὄδμη¹⁰, κιβδηλότατό
ἔστι χεῦμα, καὶ ἐν τροφῇ ἀσθενέστατον· εὐωχητέον¹¹
τὰς ἀκοὰς τρέφοντας, ὅμως τὰς μὲν¹² ὄδματα ταῦτα

aut si quod aliud musicum instrumentum suavi modulatione ho-
mines oblectet. Vereor tamen, ne haec modulatio volupta-
tem quidem aliquam ab ipsa arte mutuetur; quia tamen sine
significatione vila, sine verbis est, et vocibus, nihil dignum
animaee delectatione adserat. Si quis enim eam, quae ex sola
modulatione constat, voluptatem cum altera illa, quae ex ora-
tione verbisque habetur, velit conferre; hanc cibo, illam odo-
ri similem videbit: quorum illi quidem validissime nutrunt;
odor vero, et qua odor est, res est vilissima, et ad nutriendum
nihil confert, aut parum: at vero ita aures nostrae oblectan-
dae sunt, ut simul pascantur; quod fiet, si una odorem
harmo-

⁹ τῇ ψυχῇ εἰς εὐθροσύνην συ-
τελῆ¹³] Ammonius: Εὐφραντεῖον
καὶ ἥδεσθαι διαφέρει. Πλάτων ἐν
Πρωταγόρᾳ [p. 204. D.] Εὐφρα-
ντεῖον μὲν γάρ ἐτι μανθάνοντά τι,
καὶ φρονήσεως μεταταμβάνοντα αὐ-
τῇ τῇ διανοιᾳ. ἥδεσθαι δὲ ἐσθίοντά
τι, ἢ ἄλλο ἥδὺ πάσχοντα αὐτῷ τῷ
σώματι. Vide sis et eiusdem Ti-
maeum pag. 547. E.

¹⁰ ὄδμη δὲ, καὶ ἡ ὄδμη¹⁴] Haec
mihi sana non videntur. Reg.
et Harl. ὄδμη δὲ, καὶ εὐοδμή.
Scripsit Maximus, ut arbitror,
ὄδμη δὲ, καὶ εὐοδμός ἡ. Hesychius:
Εὐοδμός, εὐώδης. Εὔοδμων, ἥδεων.

Hoc est, quod ὄδμην εὐδίδια
post LXX. interpretes et Sira-
chiden L. 15. dixit Paulus
Ephes. V. 2. Philipp. IV. 18.

Ibid. ὄδμη δὲ, καὶ ἡ ὄδμη¹⁵] Pro-
καὶ ἡ ὄδμη Codices habent καὶ
εὐοδμή. unde Daniellus, καὶ εὐοδ-
μός ἡ. Propius est, καὶ εὐοδμή,
eodem sensu. Lexica citant
Theophrastum in verbo εὐοδμένη,
vel εὐοδμέω. M.

¹¹ εὐωχητέον τὸν τὰς ἀκοὰς τρέ-
φοντας ὅμως τὰς μὲν etc.] Haec
non recte distinguuntur. ita
oportuit: καὶ ἐν τροφῇ ἀσθενέσ-
τα.

TOV.

τὰς ἐκ τῶν μελῶν παραπεμπομένας^γ, τὰ δὲ ἐκ λόγων σπίτια προσάγοντας αὐταῖς. Ἐπεὶ τοίνυν λόγω, καὶ ψηλῷ τῷ, χαίρειν εἰκὸς δαιτυμόνας δεξιάς, τίνας καὶ λόγας αὐτοῖς παραδήσομεν φέροντες ἄρα; Οἱ μὲν μιμῆνται^η τὰς ἐν διατηρείσις ἔξιδας, καὶ φιλονεικίας ἐπιτεχνήσεις καὶ μάχας, κρατύνοντες μὲν τὰ ἀδικα, ἐπικοσμῶντες δὲ τὰ αἰσχεῖα, κιβδηλεύοντες δὲ τάληθη, ύγιεις δὲ ψδὲν, ψδὲ ἄδολον, ψδὲ ἐν τῷ τῆς φύσεως ἐπιχωρίῳ μένειν ἐῶντες· ἀλλ’ αὐτὸ ἐκεῖνο, οἵ τε οἱ τῶν ἀνδραπόδων κάπηλοι, οἵ σώματα παραλαβόντες^κ

harmoniae, cibumque verborum illis largiamur. Cum ergo nulla re alia, quam sermone, praestantes coniuas oblectari posse sit certum; restat, ut, quo sermonum genere excipiendi sint, id quoque sciamus. Sunt enim nonnulli, qui iudiciorum lites, artesque fori contentiosas et velitationes imitantur, qui iniusta fulciunt, inhonesta adornant, vera adulterant, nihil denique sanum aut sincerum adferunt, nihil ex naturae praescripto loquuntur: plane ut mancipiorum mangones solent, qui si genuina corpora,

τον. Εὔοχητέον διν τὰς ἀκοὰς, τρέφοντας διδεῖ, τὰς μὲν διδασκαλίας etc. M.

τὰ διδασκαλίας ταύτας τὰς ἐκ τῶν μελῶν [παραπεμπομένας,] Vulgo παραπεμπομένας. Sed Scaliger et Heinsius bene reposuerunt παραπεμπομένας, ac ita diserte Reg. cuius quidem codicis fide sic edidi.

η τίνας καὶ λόγας αὐτοῖς παραδίδομεν φέροντες ἄρα; Οἱ μὲν μιμῆντοι etc.] Vox ἄρα non solet ponni ad finem longioris sententiae. Scribe et distingue: — παραδίδομεν φέροντες; ἄρα (λόγας) οἱ μὲν μιμῆντοι etc. cum Nota Interrog. infra, post vocem τέχνης. num (apponemus sermones) qui forenses concertationes imitantur etc.? Sic

etiam sect. 5. Τίσι μὴν ἄρα; οἱ τὰς φυχὰς etc. iterum scribe: Τίσι μὴν; ἄρα (λόγοις) οἱ τὰς φυχὰς etc. cum Interrogatione post πάλον. Si sensum et propositum Auctoris spectes, videbis ita fieri debere. Τίσι μὴν; ut XV, I. Ἀλλὰ τι μὴν; quale igitur? Suspicor vero, istud μετόρτum habuisse ex prioribus literis Verbi μιμῆνται: est enim plane superuacaneum: et si vulgatam distinctionem sequaris, voces οἱ μὲν, nonnulli, requirent Redditium, οἱ δὲ, alii: quod tamen in sequentibus nusquam appetit. M.

^κ οἱ σώματα παραλαβόντες Plato in Gorgia p. 288. D. Η κοινωτικὴ κακοθεραπεία τε ἡγιατρικὴ

ἀπλᾶ ὑφ' ἡλίῳ καθαρῶ καὶ σέρι εἰευθέρω τεθεῖται, σκιατροφθύντες ταῦτα καὶ λεπίσοντες, λυμάνονται αὐτῶν τὴν ἀπ' αρχῆς δημιουργίαν, ἣν ή Φύσις αὐτοῖς περιέβαλε πρείτονα τέχνης. Τοιώτον γάρ πάμελει καὶ οἱ πρὸς τὰς δίκας εἰλέμενοι δρῶσιν.

δ'. Ἀλλὰ τὰ γε τέτων μιμήματα, πρὸς τῷ πίθονται εἶναι καὶ σκιαθεῖται κομιδῆ, καὶ εὐωχγεῖναις ψυχαῖς & πάνυ τι ἀκόσιον ἐπιτηδεῖα. Ως ἔγειρθδὲ τὰ Αἰνιάνων θεάματα ἐπανῶ, ὅσα ἐν πότῳ εὐφραίνονται Αἰνιάνες^γ, οἱ μὲν δρῶντες, οἱ δὲ ὄρωντες,

corpora, sub puro sole liberoque nutrita aere acceperint, in umbra educant ea, et depilant; donec totam illis formam eripiant, quam a natura, quae omni arte est praestantior, acceperunt. Plane idem agunt forenses illi rabulae.

4. Haec vero et eiusmodi, praeterquam quod inepta sint admodum et molesta, indigna sunt, quibus oblectetur animus. Itaque nec Aeneanum laudare possum spectacula, quibus in conuiuiis alii agendo, alii spectando, oblectare se solent. Duo
viii

ἐπιτηδὲ καὶ ἀγεννῆς καὶ ἀνελεύθερος, σκύμασι τε καὶ χρώμασι καὶ λειότητι ηὗται αἰσθάσσει ἀπαγωγῶνται ποιεῖν ἀλλότριον κάλλος ἐφελκομένης τῇ οἰκείᾳ τῇ διὰ τῆς γυμναστικῆς ἀμφελεῖν. Cum vero rhetoricon, seu, prout loquitur Ann. Marcellinus XXX. 4. professionem oratorum forensium vituperat noster, a Platone suo diuersus non abit. Vide Sextum Empiricum aduersus Mathematic. lib. II. §. 12. seqq.

Sectio δ'.

γ' Αἰνιάνων — Αἰνιάνες,] Sic Reg. et Harleian. vulgo Αἰνεάνων — Αἰνείανες. Male: nam secunda syllaba sine diphthongo scribi debet. Vide Euripi-

dem Iphig. in Aulide v. 277. Aelianum V. H. III. 1. Eustathium ad Iliad. B'. p. 253. et Stephanum in Aīnia. Apud Hellidorum lib. II. p. 121. seqq. Αἰνείανες corrupte scribi monuit Holstenius. Sed, quod maius est, notare praetermisit: nam p. 123. legas: 'Ο μὲν νεανίς, ἔφη δὲ Χαριπλῆς, οὗτος διοσκορεὺς [Αἰνείανου,] τὸν ἥρωα διαγωνίζετο. Repone Αἰνιάνες. Homero Iliad. B'. 749. et Herodoto VII. 185. Εὐηνῆς nominantur. Aenien-sium vero saltationem, quam memorat noster, quaeque καρπαῖα vocabatur, fuse describit Xenophon de Exped. Cyri lib. VI. cap. I. 4.

z μιμό

"Ανδρες δύο μιμῆνται μάχην, ὑπαυλῶντος ἄλλος· οὐ μὲν αὐτοῖς γεωργός τέ εἴη καὶ ἀρσῖ, οὐ δὲ λητῆς καὶ ὄπλα ἔχει, καίτη δὲ καὶ τῷ γεωργῷ τὰ ὄπλα ἀγχώ· ἐπειδὰν δὲ οἱ λητῆς ἔλθη, ἀφέμενος οὐ γεωργός τῷ ζεύγει, δραμῶν ἐπὶ τὰ ὄπλα, συμπεσόντες μάχονται, παίοντες τὰς ὄψεις, καὶ μιμένενοι τὰ τραύματα² καὶ πλώματα· θεάματα³ & συμποτικά. Ἐπανῶ πέρι τούτων τὸν Περσικὸν νόμον τὸν ἀρχαῖον, διὶ ὃν Πέρσαι τῆς ἐλευθερίας ἐπελάθοντο. Ἀνέκειντο τοῖς Πέρσαις αἱ βιβλαὶ εἰς τὰς εὐωχίας⁴, ὡσπερ τοῖς Ἀθηναίοις εἰς τὰς ἐκκλησίας, καὶ σπεδασικάτερον ἦν συμπόσιον Περσικὸν ἐκκλησίας Ἀττικῆς⁵. ἐκεῖ μὲν γὰρ νόμος κολάζων τὴν μέθην ἐπήγειρεν αὐτῶν τὰς ἀρετὰς τῇ εὐωχίᾳ, καθάπερ ἔλαιον πῦρ⁶, ἐπιχέων τῇ ψυχῇ συμμετέρως.

viri ad tibiae modos pugnae simulacra carent: alter eorum agricultor imitatur, et arat; alter praedonem, et armatus est: habet et agricultor in promptu arma sua, qui, simul ac praedo appropinquare incipit, reliquo aratro suo, arma in manum sumit, cum praedone concurrit; ibi faciem alterius ferit alter; hic vulnerat, ille vulneratur; hic sternit, ille credidit: minime dignum conuiuio spectaculum. Cui ego longe antiquam Persarum legem praetulerim, qua libertatem suam consecuti sunt. Deliberare in conuiuis Persae, sicut in concionibus Athenienses, solebant: cum enim per legem inepti nefas esset, modicus vini usus, non aliter, quam oleum igni infusum, animos eorum excitabat; ut nec ardorem eorum penitus restingueret,

nec

² μιμένενοι [τὰ] τραύματα]
Ita vulgo, sed a codicibus exultat vox media.

a [Ἀνέκειντο τοῖς Πέρσαις αἱ βιβλαὶ εἰς τὰς εὐωχίας,] Huc facientia veterum testimonia collegit Barn. Brissoni de Regn. Pers. lib. II. §. 131. Adde Plutarchum Sympos. lib. VII. Quaeſt. 9. et Historianum Scholiasten ad Iliad. I. 70.

b [ὡσπερ τοῖς Ἀθηναίοις εἰς τὰς ἐκκλησίας, καὶ σπεδασικάτερον ἦν συμπόσιον Περσικὸν ἐκκλησίας Ἀττικῆς] Vulgo tantum reprehendant ὡσπερ τοῖς Ἀθηναίοις εἰς τὰς ἐκκλησίας Ἀττικές. Ex Reg. et Harleian. locum nos auxiliis et emendauimus.

c καθάπερ ἔλαιον πῦρ,] Heinri- fius rescribit καθάπερ ἔλαιον πῦρ, nec aliter Ms. Harleian. Sollicitanda

μὴ τελείως σβέννυσ αὐτῆς τὸ φιλότιμον, μήτε ἐξάπλω τῆς χρείας περαιτέρω. Ἐνταῦθα δὲ οἱ νήφοντες ὅτι δημαγωγοί, μηδενὸς αὐτοῖς ἐφεσῶτος νόμος κολάζοντος τὴν ἐξουσίαν τῶν λόγων, ἐξωρχώντο ἐν ταῖς ἐκκλησίαις^a πάσης μέθης ἀκολαστότερον.

ε'. Τὰ μὲν δὲ τῶν Περσῶν καὶ τὰ Ἀττικὰ ἔωμεν, ἐπανάγωμεν δὲ αὐτὸς ἐπὶ τὰ ἡμέτερα. Λόγοις τοι γαρ δὲ εὐωχητέον τὰς ἀγαθὰς ψυχὰς, καὶ δικανίοις λόγοις, Φησὶν ὁ λόγος^c. Τίσι μὴν ἄρα; Οἱ τὰς ψυχὰς ἐπὶ τὸν πρόσθετον χρόνον ἀναβιβασάμενοι, παρέχοντι^f αὐταῖς τὴν θέαν τῶν γενομένων πάλαι.

nec ultra tamen, quam neceſſe eſſet, accendere. Oratores vero nostri, cum nulla apud nos lex nimiam illam verborum reprimat licentiam, quois temulento homine liberius in concionibus infaniunt.

5. Sed Persas iam Atheniensisque relinquamus, rursus ad nostra redeamus. Sermonibus ergo pascendi sunt honesti animi, non forensibus tamen. Quibus ergo? Qui ad superiorum cogitationem temporum eos reuocent, resque iam gestas spectandas

propositanda tameν non eſt recepta lectio. Scilicet pro Maximi mente νόμος κολάζων τὴν μέθην ἐπήγειρε Περσῶν τὰς ἀρετὰς, καθάπερ ἔλαιον ἐπεγέρει πῦρ. Xenophon Sympos. cap. II. 24. Ὁ σῖνος ἄρδαν τὰς ψυχὰς, τὰς μὲν λύπας, ὥσπερ ὁ μανδραγόρας τὰς ἀνθρώπους, κοιμάζει τὰς δὲ φιλοφροσύνας, ὥσπερ [ἔλαιον φλογα,] ἐγέρει. Haec nonnihil immutata laudat etiam Stobaeus Serm. LIV. p. 370. Legem vero Persicam memorat Xenophon Cyropaed. lib. VIII. cap. VIII. 6. Postea tamen supra modum bibaces erant Perlae. Vide collectanea Barn. Brissonii de Regn. Pers. lib. II. §. 126. seqq.

^d [ἐξωρχώντο] ἐν ταῖς ἐκκλησίαις] Hoc modo recte Reg. et Harleian. vulgo ἐξορχώνται, quod de Maximi tempore verum non eſt.

Sectio ε'.

ε φησὶν δ λόγος.] Vulgo deſunt hae voces, quas exhibent Reg. et Harl. qualsque Paccius in ſuo codice legit. Platonem ſuum noſter imitatur. Sic in Philebo pag. 88. G. Ἄλλ' εὐθὺν τι λέγω, [φηſὶν δ λόγος,] ηγή περ φερέει. Et in Sophista p. 157. B. Οὐκέν ἀν δερῶς γε, ὡς ἔοικεν, ἐπιχειροῦμεν, ὡς [φηſὶν δ λόγος,]

^f οἱ τὰς ψυχὰς — παρέχοντι] Scribendum: οἱ τὰς etc. et forte παρέχειν. M.

g κκ

Προσηνές γαρ ή ισοείδια, καὶ τὸ μηδὲν καμόντα πανταχῷ περιπολεῖν, πάντα μὲν χωρία ἐποπλεύοντα, πᾶσι δὲ πολέμοις ἐκ τῆς ἀσφαλεῖς παραγινόμενον, μῆκος δὲ ἀμήχανον χρόνον ἐν βραχεῖ ἀναλεγόμενον, πλῆθος δὲ ἀπειρον πραγμάτων ἐν ὅλῃ ω μανθάνοντα, τὰ Ἀσσύρια, τὰ Αἰγύπτια, τὰ Περσικὰ, τὰ Μηδικὰ, τὰ Ἐλληνικά· νῦν μὲν πολεμώσιν ἐν γῇ παραγινόμενον, νῦν δὲ ἐν θαλάτῃ ναυμαχώσιν, νῦν δὲ ἐν ἐκκλησίαις βραλεομένοις· μετὰ Θεμισοκλέους ναυμαχήντα, μετὰ Λεωνίδους τατζόμενον, καὶ μετὰ Ἀγησιλάου διαβαίνοντα, καὶ μετὰ Σενοφῶντος^a σωζόμενον· Ξυνερῶντα Πανθεῖα^b, συνθηρῶντα Κύρω, συμβασιλεύοντα Κυαξάρην· Εἰ δὲ καὶ Ὀδυσσεὺς σοφός, ὅτι πολύτερος ἦν, καὶ

proponant. Nihil est iucundius, quam in historia versari, quam sine labore ullo passim diuagari, omnes simul locos intueri, omnibus bellis sine periculo interesse, infinitum temporis spatium contrahere, infinitas res gestas simul cognoscere, quae ab Affyriis, quae ab Aegyptiis, quae a Persis, quae a Medis, quae a Graecis facta sunt; bello nunc terrestri, nunc marino, nunc concionis mediae videri interesse consiliis; cum Themistocle in mari, cum Leonide in terra pugnare, cum Agesilao traiicere, cum Xenophonte incolumem redire; amare cum Panthea, venari cum Cyro, regnare cum Cyaxari. Quod si sapiens ea de causa Vlysies dicitur, quod vafer esset, et

Multo-

g καὶ μετὰ Ἀγησιλάου — καὶ μετὰ Σενοφῶντος] Longe eleganter abefferent copulae, ut in praecedenti, μετὰ Λεωνίδου. sic paullo ante, τὰ Ἀσσύρια, τὰ Αἰγύπτια, τὰ Περσικὰ, τὰ Μηδικὰ, τὰ Ἐλληνικά· omnia ἀσύνδετα. vide et quae sequuntur, συνερῶντα Πανθεῖα, et caetera. M.

h ξυνερῶντα Πανθεῖα,] Panthea fuit Abradatae coniux,

formosissima simul ac modestissima mulier. Haec, interempto viro suo, se ipsa morti dedit. Vide Xenophontem Cyropaed. lib. VII. cap. III. 5. Ad hanc historiam respicit Dion Chrysostomus Orat. LXIV. p. 592. Vbi scholastes: πανθεῖαν μὲν τὴν Ἀβραδάτην τὴν Σεσία φασὶ γαμετὴν, ἡς καὶ Σενοφῶν δι Σωκρατῆς μέμνηται.

z πολλῶν

Πολλῶν ἀνθρώπων ⁱ ἵδεν ἄστα καὶ νόον ἔγνω,
Ἄρνύμενος ἦν τε ψυχὴν καὶ νόον ἐταίρων
πολὺ πά σοφώτερος, οὐ τῶν μὲν κινδύνων ἐξισάμενος,
τῆς δὲ ισορίας ἐμπιμπλάμενος. Χάρυβδιν ὅψεται, ἀλλ' οὐ
ἐν ναυαγίᾳ. Σειρήνων ἀκόστεται, ἀλλ' ἐ δεδεμένος. Κύ-
κλωπὶ ἐντεύξεται, ἀλλ' εἰρηνικῷ. Εἰ δὲ καὶ Περσεὺς εὐδα-
μων, ὅτι πῆνος ἦν ^k, καὶ περιφέρετο ἐν τῷ αἰθέρῃ πάντα
ἐποπτεύων τὸ ἐν γῇ παθήματα καὶ χωρία· πολὺ τὸν
Περσέως πηρῶν ἡ ισορία καφότερον καὶ μετεωρότερον, ἢ
λαβῆστα τὴν ψυχὴν περιφέρει πανταχοῦ, οὐδὲν ἀργῶς, οὐδὲ
ημελημένως δεικνύστα, ἀλλὰ καὶ ἄνδρα γενεαλογεῖ καὶ
ποταμίν. Κροῖσος ἦν Λυδὸς ^l μὲν γένος, παῖς δὲ Ἀλιάτ-
τεω, τύραννος δὲ ἐθνέων ^m.

*Multorum mores hominum lustrasset et urbes,
Dum sibi, dum sociis, redditum pariterque salutem
Apparat;*

multo sapientior est, qui extra periculum historiae lectione sele
explet. Charybdis videbit, sed sine naufragio; Sirenas au
diat, sed sine vinculis; cum Cyclope aget, sed miti et pacato. Et si eo nomine felix fuisse Perseus iudicatur, quod passim ala
rum vagaretur beneficio, totam terrae naturam, omnia intue
retur loca: multo et leuior certe et sublimior his Persei alis
habenda est historia, quae passim animum circumfert nostrum,
nec nudas ei simplicesque res ostendit; sed et hominum et
fluiorum origines. Quale est illud: *Croesus Lydus erat gene
re, Alyattis filius, rex vero populorum: et,*

i πολλῶν ἀνθρώπων] Odyss. A. 3. 5.

k περσεὺς εὐδαίμων, ὅτι πτυχος ^{ην,} *] Fabulam legas licet apud* Hesiodum in Scuto v. 216. *Apollodorum Bibl. II. 4. Hy
ginum Fab. LXIV. aliosque.*

l ἄνδρα γενεαλογεῖ νυνὶ ποταμόν.
Κροῖσος ἦν Λυδὸς etc.] Historia, inquit, *describit ἄνδρα, Croe
sus puta, vel Dardanum, νυνὶ*

*A Ioue
ποταμόν: desunt exempla: νυνὶ* πόλιν, *Epidamnum, vel Corin
thum: καὶ ποταμὸν iterum, Halyn* vel Scamandrum. Lege: ἀλλὰ
νυνὶ ἄνδρα γενεαλογεῖ. Κροῖσος νυνὶ Λυδὸς etc. eiecit istis νυνὶ ποτα
μὸν, quae Scribae sunt, non Maximi. M.

m Κροῖσος ἦν — ἐθνέων] Ver
ba sunt Herodoti I. 6. Vide Dionysium Halicarnassum de Compos. Verb. pag. 8.
νυνὶ Δάρδανον

Δάρδανον αὐ^τ πρῶτον τέκετο νεφεληγερέτα Ζεύς·
Γενεαλογεῖ καὶ πόλιν Ἐπίδαμνός ἐστι πόλις ἐν δεξιᾷ
εἰσπλέοντι τὸν Ἰόνιον κόλπον, προσοικῆσι δ' αὐτὴν Ταυ-
λάντιος Βάρβαρος^ο.

Ἐστι πόλις^ρ Ἐφύρη μυχῷ^s Αργεος ἵπποβότοιο.
Γενεαλογεῖ δὲ καὶ ποταμόν^t Ος ρέων ἐκ μεσημβρίης
πρὸς Βορέην ἄνεμον εἰς τὸν Εὔξεινον πόντον καλεόμενον
ἐκδιδοῖ^u.

Ον Ξάνθον^v καλέστι Θεοί, ἀνδρεῖς δὲ Σκάμανδρον.
Τότε τὸ ἄκρον τὸ φόρμερον τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος,
καὶ φθειρόμενον ταχὺ, καὶ ἀπολλύμενον, καὶ ὑπορρέον,
τῇ μνήμῃ σώζει^w, καὶ τὰς ἀρετὰς Φυλάττει, καὶ τὰς

A Ioue nam primum deduxit Dardanus ortum.

Et urbis: Epidamus urbs est ad dextram sita Ionium sinum pe-
tentibus, cui finitimi sunt Toulantii, gens barbara:

Vrbs Ephyre posita est Argi, anterioribus oris.

Sed et fluuii: Qui a meridianis partibus septentrionem versus
fluens, in pontum se exonerat, quem Euxinum vocant: et,

Quem Xanthum Diui dicunt, hominesque Scamandrum.

Sola harum rerum narratio est, quae genus mortale, cui nihil
aeque caducum est, nihil, quod pereat, quod deficiat citius, me-
moriae beneficio aeternitati aequat: quod virtutes eius conseruat,
immortali

n Δάρδανον αὐ^τ] Iliad. τ'. 215.

o Ἐπίδαμνος — βάρβαρος.] Ex
Thucydidis lib. I. pag. 17. ed.
Wechel. Habet etiam Diony-
sius Halicarnasseus de Com-
pos. p. 8.

p Ἐστι πόλις] Iliad. Z. 152.

q ὁς ρέων — ἐκδιδοῖ.] Herodotus lib. I. cap. VI.
Halyis fluuii cursum sic describit: "ος
ρέων ἀπὸ μεσημβρίης — ἔξει πρὸς
Βορέην ἄνεμον εἰς τὸν Εὔξεινον κα-
λεόμενον πόντον." Noster ex me-
moria locum citauit. Vide sis
et Dionysium de Compos. p. 8.

r Ον Ξάνθον] Iliad. τ'. 74.

Ibid. *"Ον Ξάνθον καλέσοι etc.]*
Hic Iudicium Nostri desidero.
nulla enim est in his Homeri
verbis Fluuii *Descriptio*, qualis
in superiori exemplo Halyis:
mentio tantum fit *Nominum Di-
versorum, Xanthi et Scaman-
dri. M.*

*s οὐδὲ ὑπορρέουν, τῇ μνήμῃ σώ-
ζει,]* Forte melius, οὐδὲ ὑπορρέουν
τῆς μνήμης, σώζει, etc. Synesius
Epist. XCIX. τὰ γὰρ μεγάλα τῶν
ἔργων, αἱ μὲν τύχη λόγου μηδίκαν,
ὑπορρέει τῆς μνήμης, καὶ λίθῳ
ἀμπισχεται. M.

πράξεις ταῖς δόξαις ἀθανάτους ποιεῖ. Διὰ τοῦτο
Λεωνίδης ἀδεταὶς δὲ καὶ ὑπὸ Λακεδαιμονίων μόνου τῶν
τέτε, καὶ ὁ Θεμιστοκλῆς ἐπαινεῖται δὲ καὶ ὑπὸ Αθηναίων
ἐκείνων^τ. μένει δὲ καὶ ἡ Περιπλέας σφατηγία καὶ νῦν
ἔτι, καὶ ἡ Ἀριστείδης δικαιοσύνη, διδώσω Κερτίας καὶ
νῦν δίκην, Φεύγει καὶ νῦν Ἀλκιβιάδης. Συνελόπι
δὲ εἰπεῖν, οἱ καθ' ισορίαν λόγοι τῷ μὲν ἀνηκόῳ τερπνί-
τατον καθ' ηδονήν, τῷ δὲ εἰδότι ἐπαγωγότατον κατὰ
ἀνάμνησιν^υ.

5'. Τίς ἂν ὅν γένοιτο ψυχᾶς εὐωχία λόγων των
της προσηνερέα; Χαλεπὸν μὲν εἰπεῖν καὶ ἀντιτάξα-
σθαι πολλῷ καὶ γενναίᾳ λογοποιῶ, ρητέον δὲ ὅμως
"Οτι καλὴ μὲν ὑμῶν ἡ ἀρμονία καὶ ἀδεσθαῖ προσηνε-
άλλο δὲ ποθεὶς ἡ ἐπιεικῆς ψυχὴ, καὶ δὲ καὶ οἶον παρ-
χεσθεί ὑμεῖς^χ. Τί γὰρ σεμνὸν ἡ μνήμη τῶν πάλαι

immortali gloria actiones eius compensat. Hoc est, cur Leonides non a Lacedaemoniis illius aeuī tantum celebretur; non tantum ab Atheniensibus, quos aetas illa tulit, Themistocles laudetur: manet etiam nunc Periclis imperium, manet iustitia Aristidis, Critias adhuc poenas luit, Alcibiades adhuc in exilium abit. Et, vt verbo absoluam, narratio historica et eos, qui primo legunt, mirifica voluptate oblectat; et eos, qui iam legerunt, iucundissima cogitatione reficit.

6. Quae igitur e sermone ullo peti voluptas possit magis grata animo? Certe quamvis difficile sit multis praeclarisque se opponere historicis, dicendum tamen est: Evidem licet pulcherrima sit, et quam maxime ad poëtarum iucunditatem, oī historici, orationis vestrae accedat compositio; alia est tamen, quam quae a vobis peti possit, animi honesti voluptas. Quid enim praeteritorum malorum iuuat recordatio,

^{nisi}
^τ δὲ ὑπὸ Αθηναίων ἐκείνων] Id
est, μόνον (vel μόνων) ἐκείνων, non
ab istius aeuī solum Athenien-
sibus, sed etiam nunc celebra-
tur. Vide ad XXI. 6. Deinde
distingue: καὶ ἡ Ἀριστείδης δικαιο-
σύνη διδώσω Κερτίας etc. M.

κατὰ ἀνάμνησιν.] Sic Mss. non
κατὰ [τὴν] ἀνάμνησιν, vt vulgo.

Sectio 5'.

^χ παρέχεσθε [ὑμεῖς.] Vt erque
codex ὑμῶν. Legendum: ^υ
δὲ οἶον παρέχεσθε [ἥμιν.] Et non
quale nobis exhibetis.

y ἡ πλέω

κακῶν, τῷ μήπω μαθόντι, ὅπως ταῦτα Φυλακῆον; ἢ τί πλέον Ἀθηναῖοις^γ ἐγένετο διὰ τὴν ισορίαν τὴν Ἀττικήν; ἢ τί πλέον Ἀλικαρνασσεῦσι διὰ τὴν ισορίαν τὴν Ἰωνικήν; ἢ τί Χίοι διὰ ταύτην εὐδαιμονέστεροι; Εἰ μὲν ἀπομείναντες τὰ καλὰ τῶν αἰσχρῶν, τὰ μὲν ἀπέκειπτον, τὰ δὲ ισόρευν, ἵνα ἂν πά τῇ ψυχῇ ὄνησις κατὰ μίμησιν τῶν ισορημένων, καθάπερ ὁ Θαλμοῖς κατὰ μίμησιν γραφῆς νῦν δὲ ἀναμίξεισθαι πάντα ἐν τοῖς λόγοις, καὶ πλεονάζει τὰ χείρω, καὶ κρατεῖ τὰ αἰσχρά· καὶ τὸ πολὺ τῆς ισορίας πλεονέκτη, τύχαννοι, καὶ πόλεμοι ἄδικοι^τ, καὶ εὐτυχίαι ἄλογοι^τ, καὶ πράξεις πονηραί, καὶ συμφοραὶ ἀγνώμονες, καὶ περισάσεις τραγουιά· ὡν σφαλερὰ μὲν η μίμησις, Βλαβερά

nisi prius, quo pauci vitanda ea sint, cognosces? Aut quid commodi Athenienses ex Attica, aut ex Ionica Halicarnassenses hauserunt historia? quae felicitas ex historia Chiis accessit? Si enim honesta possent ab improbis distinguere, aut praetermittere haec, illa describere; non minus fortasse rerum gestarum animum iuuaret imitatio, quam oculos iuuat imitatio pictoris: nunc promiscue in historiam infaciuntur omnia, maior pars in deterioribus moratur, vincunt turpia: ubique ferè in historia rapaces, tyrannos, iniustos hostes, temere partas felicitates, facinora scelestā, calamitates indignas, tragicos casus inuenies; quorum imitatio periculosa, memoria dannosa,

y ἢ πλέον Ἀθηναῖοις etc.] Ita prior editio. unde conieceram τί πλέον. Codices auctiūs, ἢ τί πλέον: an rectius, dubito. Cae terum per Ἀθηναῖοι, et τὴν Ἀττικὴν ισορίαν, innuit noster Historias Thucydidis et Xenophonis: per Ἀλικαρνασσεῦσι, Herodoti; per Χίοι, Theopompi. Mox, pro ἣν ἀν πά, scribe, ἢν ἀν πά: est enim Encliticum πά, non ποτικόν. M.

z πόλεμοι ἄδικοι,] Vulgo πο MAX. TYR. P. II.

λέριοι, quam lectionem securi sunt in suis versionibus Paccius et Heintius. Sed vera prorsus est ea scriptura, quam nos, Harleiano iubente, representamus.

a νὴ εὐτυχίαι ἄλογοι.] Iterum scribendum arbitror ἀτυχίαι, (vide XXV, 4.) quia cætera omnia huius loci exempla sunt tristia, πλεονέκται, τύχαννοι, πόλεμοι, συμφοραὶ, etc. M.

δὲ ἡ μνήμη, αἰθάνατος δὲ ἡ δυσυχία. Ἐγὼ δὲ περὶ πρὸς τὴν εὐωχίαν τροφὴν λόγων ὑγειειῶν, καὶ ἀπό τοις τοιστέοις δέομαι σιτίων, αὐτὸς δὲ καὶ Σωκράτης ὑγιαῖς καὶ Πλάτων, καὶ Ξενοφῶν, καὶ Αἰσχίνης.

ζ'. Ἐπιθυμεῖς ἡ ἀνθρώπῳ ψυχῇ, καὶ δέονται λυπεῖται, καὶ φθονεῖ, καὶ ἄλλοις συνέχεται παντοδαποῖς καὶ ἀλλοκότοις παθήμασι. Στασιῶν ὁρᾶς πικρὰν καὶ ἀκήρυκτον τοιστόν μοι διηγεῖ τὸ πόλεμον, τὸν δὲ Μηδικὸν ἔα. ταύτην μοι διηγεῖ τὸ νόσον, τὸν δὲ λοιμὸν ἔα. Εἰπὲ, τίνι ἐπιτρέψω τὴν σρατηγίαν, καὶ τὴν ἵστω; Ἰπποκράτην δὲ ἔα τοῖς σάμασι, καὶ Θεμιστοκλέα τῇ Θαλάτῃ λέγε τὸν ψυχῆς ἱατρόν, λέγε τὸν σρατηγόν. Κανὸν ἀπορῆσις ἀνδρῶν, ἐπὶ τὸς θεοῦ θύσι. Ἔες μὴ περὶ γῆς δηκμένης, μηδὲ περὶ θαλάτης λητευομένης, μηδὲ περὶ τειχῶν πολιορκημένων, μηδὲ περὶ σωμάτων Φθειρομένων· σμικρὰ ταῦτα, ἐφήμερα ταῦτα. Τυηθήσεται λῆιον, καὶν Πελοποννήσους ἀποσχωνται· λητευθήσεται θάλαττα, καὶν Ἀθηναῖοι μι-

damnosa, aeterna est miseria. Ego, ut plenam voluptatem consequar, sanis pasci volo sermonibus, sanum requiro cibum; quali Socrates, aut Plato, aut Xenophon, aut Aeschines in exienda valetudine sunt vni.

7. Libidine, metu, moerore, inuidia, variisque aliis ac diversis anima humana torquetur affectibus. Vides contentionem duram, contentionem implacabilem; tale bellum mihi describe, Medicum vero relinque; talem mihi morbum narra, pestem vero praetermitte. Quam huius belli ducem quaeram, quem morbi huius inueniam medicum? Hippocratem corporibus relinquere, marinis proeliis Themistoclem; dic aliquem animi medicum, dic aliquem ducem. Si inter homines non inuenias, inter deos quaere. Ne tamen vel de agro tuo, quod vastatus sit; vel de mari, quod a piratis infestetur; aut obsideatur urbs ab hostibus, aut plurimi morbo intereant, institue querelam: puella haec sunt, caduca haec sunt. Vastari enim seges tu poterit, quamvis Peloponnesii abstineant; a piratis infestabitur mare, quamvis in mari classem non habeant Athenienses;

ναυμαχῶσι ταταβαλεῖ τὰ τείχη, καὶ εἰ μὴ Φίλιππος,
ἀλλ ὁ χρόνος. Θθαρήσεται τὰ σώματα, καὶ ἀπέλθῃ
ὁ λοιμός.

ἀνδρὸς δὲ ἀρετὴ^b πάλιν ἐλθεῖν, ὅτε ληιτή,
Οὐδὲ ἔλετη.

Περὶ ταύτης ἔργων δῆ, ὅτε ψυχὴ τέμνεται, λησεύεται,
πολιορκεῖται, νοσεῖ. Χειρομῆσις τοι δεῖ, μαντείας τοι δεῖ,
εὑξεῖται τῷ θεῷ.

Κλῦθι μεν, ἀργυρότοξε, ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας^c,
κλῦθι, ὁ Ἀπόλλον, καὶ Ζεῦ, καὶ εἰ τις ἄλλος θεὸς ιατρός
ψυχῆς νοσθόσης,

εἴ ποτε τοι^d χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα,

nientes; moenia tua si Philippus non euertet, certe tempus;
interibunt homines, quamuis pestis remittat:

At virtus hominis nunquam reparabilis ulli est.

De hac deos consule, quoties inuadi, spoliari, oppugnari animam videbis, aut a morbo tentari. Hic oraculo deorum, hic responso opus habes, hic deum precare: Audias, precor, Apollo, et Iupiter, aut si quis praeterea deus es, qui morbos animi curare soles,

Si quando baud uno templum tibi munere cinxi,

Pinguia-

Sección ζ.

b ἀνδρὸς δὲ ἀρετὴ^b] Parodia est
versus Homerici Iliad. l. 408.

Ibid. ἀνδρὸς δὲ ἀρετὴ^b] Hae
tres voces non debebant ita
poni, quasi essent pars versus
hexametri; sed continuari cum
caeteris Maximi: καὶ ἀπέλθῃ
ὁ λοιμός. ἀνδρὸς δὲ ἀρετὴ^b

πάλιν ἐλθεῖν ὅτε ληιτή.

Οὐδὲ ἔλετη.

Idem paruuus error erat in duo-
bus locis Dissert. proxime se-
quentis, sect. prima: quem in
hac editione correctum video.
manet tamen adhuc Dissert.
XXX, 6. κοσμῆσαι δεινός

ἵππες νηὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας.
quae sunt mera prosa: et ita
voluit Maximus: si enim ali-
ter, eodem negotio scripsisse
potuit, δεινός

Κοσμῆσαι ἵππες τε νηὶ ἀνέρας
ἀσπιδιώτας.
vt apud Homerum. vide sect. 6.
huius Dissert. ubi, vt versum
vitaret, inseruit Articulum:
Οὗτος ἐν ἀνθρώποις νικηφόρος, ὅτος
δὲ ἀριστεῖ. vide et XXXI, 5. M.

с κλῦθι μεν, ἀργυρότοξε, ὃς
Χρύσην ἀμφιβέβηκας^c] Vulgo de-
est hic versus Homericus Iliad.
A. 37. Eum dedit vterque codex.

d εἴ ποτε τοι^d] Iliad. A. 39.

E 2

e 6πι

"Η εἰ δήποτε τοι κατὰ πίστα μηδὲ" ἔκην.
 Ἀκέστεταὶ ὁ Ἀπόλλων τοιαῦτα εὐχομενά θάττου, ἡ τῷ
 Χεύστῃ. Οὐ γὰρ ἐπὶ λοιφὸν παρακαλεῖς τὸν Θεὸν, γοῦ
 ἐπὶ τοξεῖαν σῖσῶν Θανατοφόρων, ἀδὲ ἐπὶ Φθορᾶς κυνῆ,
 καὶ ἀνδρῶν, καὶ ὄργεων^c. Ὡς γὰρ ταῦτα ἔχεια μετοπή
 Θεῶν, καὶ σοφῶν, καὶ μαντικῶν. "Ομῆρος δὲ αὐτῷ προ-
 ἔθηκε τὴν Φῆμην, αἰνιτόμενος τὴν ἡλίῳ ἀντίνα δι'
 ἀέρος χωρεῖσαν διεστὸν θάττου, ἀκρατωτέραν τῆς τῶν
 σωμάτων συμμετρίας^d. Εμοὶ δὲ ἀδέστω εἶτε καὶ "Ομῆρος,
 εἴτε Ήσίοδος, εἴτε τις ἄλλος ποιητὴς δαιμόνιος,
 Θεὸν Παιᾶνα ψυχῆς παθημάτων." Αὕτα ταῦτα τῷ
 Ἀπόλλωνος, ἀξία τῷ Διός.

Pinguiaque in mediis adoleui viscera flammis.

Citius has preces, quam Chrysa, Apollo audiet. Nec enim
 petes, ut pestem iminitat, ut sagittas lethales emittat, ut canes,
 ut aues, ut homines extinguat; quae minime illo deo, quem
 musicae, quem sapientiae, quem diuinationi praeesse voluerunt,
 digna sunt. Homerus autem, qui hoc illi tribuit, nihil aliud
 in animo habuit, quam solares radios; qui quavis sagitta velocius
 per aerem feruntur, quavis purissima corporis constitutione
 simpliciores sunt. Mihi vero vel Homerus, vel Hesiodus, vel
 si quis alius poëta diuinus est, deum canat, qui mederi possit
 morbis animi. Haec Apolline digna sunt, haec digna sunt Ioue.

DISSERT.

ε ἐπὶ φθορὰν κυνῶν, καὶ ἀνδρῶν, ὥρεων (vel οὐρανῷ) ex Homeri
 Ιλιαδ. A'. Et ita Cl. Dauisius. M.
 καὶ [ὄργεων] Auium extinctarum
 non meminit Homerus: is
 enim sic canit Iliad. A'. 50.

Οὐρανὸς μὲν πρῶτον ἐπάρχετο καὶ
 πύγας ἀργεῖς,

Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖς βέλος
 ἐχέπεικες ἐφιεῖς etc.

Hic itaque legendum νηὶ ἀν-
 δρῶν, νηὶ [ὄρεων,] mulorum. He-
 sychius: Ημίονος, ὥρεύ. Idem:
 Ορεις, ημίονος ὥρευες. Vide quae
 diximus ad Dissert. XI. 2.

Ibid. νηὶ ὄργεων] Monui su-
 pra ad XI. 2. legendum esse

f τὸν ἡλίῳ ἀντίνα δι' ἀέρος ψη-
 ρεσαν διεστὸν θάττου, ἀκρατωτέραν
 τῆς τῶν σωμάτων συμμετρίας.] Ma-
 crobius Saturn. I. 17. Alii co-
 gnominatum Apollinem putant
 ὡς ἀπολλύντα τὰ ζῶα, exanimat
 enim et perimit animantes, cum
 pestem intemperie caloris immittit
 etc. Vide sis Heraclidem
 Ponticum Alleg. Homer. pag.
 418. seqq. Ann. Marcellinum
 XIX. 4. scholia sten ad Iliad.
 A'. 50. et Hieronymum Ale-
 andrum